

Nota voor burgemeester en wethouders

Team
DEV-BLD

Onderwerp

Experimenten Participatiewet - 2e voortgangsrapportage

1- Notagegevens		2- Bestuursorgaan	
Notanummer	2018-001802	☒ B & W	30-10-2018
Datum	23-10-2018	☐ Raad	--
Programma:		☐ Burgemeester	--
07 Inkomens-voorziening en arbeidsmarkt		College van B & W	
Portefeuillehouder Weth. Kolkman		- Burgemeester	- Weth. Kolkman
		- Weth. Grijzen	- Weth. Rorink
		- Weth. Verhaar	- Weth. Walder

Besluitenlijst	d.d.	d.d.	d.d.
☐ Akkoordstukken	--	☒ Openbaar	30-10-2018
		☐ Besloten	--

Routing	d.d.	par.	
Regiemanager	24-10-2018	☒ adj.secr.	25-10-2018
wethouder	25-10-2018	☒ gem.secr.	25-10-2018
		BIS Openbaar	
		Status	Definitief 2018-10-31

Bijlagen

Twee voortgangsrapportage aan SZW

B & W d.d.: 30-10-2018

Besloten wordt:

- 1 de 2e voortgangsrapportage Experimenten Participatiewet vast te stellen;
- 2 de raadsmededeling vast te stellen;
- 3 de stukken aan te bieden aan de raad;
- 4 de nota en het besluit openbaar te maken.

Financiële aspecten:

Financiële gevolgen voor de gemeente?	Nee
Begrotingswijziging	Nee

Voorstel openbaarmaking conform Wet Openbaarheid Bestuur (Wob)

- De nota en het besluit openbaar te maken
- De nota en het besluit openbaar te maken vergezeld van bijgaand persbericht
- De nota en het besluit openbaar te maken nadat
- De nota en het besluit openbaar te maken, behalve...
- Het besluit openbaar te maken, maar niet de nota, gelet op artikel:
- De nota en het besluit niet openbaar te maken, gelet op artikel:

Kennisgeving/ Bekendmaking Awb

Kennisgeving (publicatie) conform Awb	Nee
Bekendmaking conform Awb	Nee

ADVIESRADEN:

Moet een van de adviesraden gehoord worden of op de hoogte gesteld?
Adviesraad/ Adviesraden
Adviesraad Sociaal Domein Deventer

Ja

Toelichting

Inleiding

De gemeente Deventer is één van de gemeentes die is aangewezen om te onderzoeken of er mogelijkheden zijn om de Participatiewet op onderdelen doeltreffender uit te voeren. In het kader van het experiment moet de gemeente Deventer elk half jaar verslag uitbrengen naar het ministerie. Deze tussenevaluatie bevat de eerste ervaringen met betrekking tot het experiment met de participatiewet. Het verslag heeft betrekking op de tweede 6 maanden van het experiment dat in totaal 2 jaar duurt. In de bijlage vindt u het gehele rapport.

Tijdens de zomer bent u geïnformeerd over het aantal deelnemers aan de experimentgroepen. Ondanks het feit dat we niet voldoen aan de wens van het ministerie (wens was in totaal 1000 deelnemers, in Deventer doen nu mee 579) is er geen enkele aanleiding om niet verder te gaan met het experiment. De aantallen, data en methodieken zijn voor ZonMW van voldoende waarde om het experiment te continueren.

Beoogd resultaat

inzicht in "wat werkt op weg naar werk"

Kader

- Participatiewet
- Beleidskader Iedereen Actief

Argumenten voor en tegen

In bijgevoegde voortgangsrapportage is de voortgang conform beschikking szw nader toegelicht.

Extern draagvlak (partners)

de voortgangsrapportage is mede opgesteld door de onderzoekers van Saxion.

Financiële consequenties

het experiment wordt binnen de bestaande begroting uitgevoerd.

Aanpak/uitvoering

Na vaststelling door het college wordt de rapportage gedeeld met het ministerie en de gemeenteraad.

Over een half jaar volgt de volgende voortgangsrapportage.

RAADSMEDEDELING

Onderwerp	Experimenten Participatiewet - 2e voortgangsrapportage		
Mededelingennr	2018-001802	Portef.houder	Weth. Kolkman
Team	DEV-BLD	BenW-besluit d.d.:	30 oktober 2018

1. Inleiding: waarom deze mededeling

De gemeente Deventer is één van de gemeentes die is aangewezen om te onderzoeken of er mogelijkheden zijn om de Participatiewet op onderdelen doeltreffender uit te voeren. In het kader van het experiment moet de gemeente Deventer elk half jaar verslag uitbrengen naar het ministerie. Deze tussenevaluatie bevat de eerste ervaringen met betrekking tot het experiment met de participatiewet. Het verslag heeft betrekking op de tweede 6 maanden van het experiment dat in totaal 2 jaar duurt. In de bijlage vindt u het gehele rapport.

Tijdens de zomer bent u geïnformeerd over het aantal deelnemers aan de experimentgroepen. Ondanks het feit dat we niet voldoen aan de wens van het ministerie (in totaal 1000 deelnemers) is er geen enkele aanleiding om niet verder te gaan met het experiment. De aantallen, data en methodieken zijn voor ZonMW van voldoende waarde om het experiment te continueren.

Met de deelnemende gemeenten, onderzoekers en ministerie is afgesproken geen uitspraken te doen over tussentijdse resultaten in het kader van meer of minder uitstroom per experimentgroep. Die informatie komt formeel pas eind 2019 of begin 2020 voor de totale onderzoekspopulatie landelijk beschikbaar.

2. Kader

- Participatiewet Beleidskader
- Iedereen Actief

3. Kern van de boodschap

Kennismaken van de stand van zaken van het onderzoek "wat werkt op weg naar werk"

4. Nadere toelichting

zie voortgangsrapportage.

GEMEENTE DEVENTER

Wat werkt op weg naar werk

2e Tussentijdse rapportage ministerie SZW

Gemeente Deventer

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	4
1.1 Aanleiding.....	4
1.2 Doel	4
2. Proces onderzoek.....	5
2.1 Werving	5
2.2 Onderzoek onder consumenten	6
3. Resultaten tot nu toe.....	7
3.1 Actualisatie vergelijking tussen deelnemers en gehele onderzoekspopulatie.....	7
3.2 Resultaten halfjaarlijkse meting	8
4. Kwetsbaarheden.....	8

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Deventer is één van de gemeentes die is aangewezen om te onderzoeken of er mogelijkheden zijn om de Participatiewet op onderdelen doeltreffender uit te voeren. Het experiment loopt van 1 oktober 2017 tot en met 1 september 2019.

Het is op dit moment onbekend of, en zo ja onder welke omstandigheden, de uitgangspunten van de huidige participatiewet werkbaar zijn. Er bestaan wel aanwijzingen dat meer inspelen op de intrinsieke motivatie van werkzoekenden, meer intensieve begeleiding en meer ruimte voor maatwerk beter kunnen werken. Ook zijn er aanwijzingen dat sancties (in de vorm van opgelegde maatregelen) averechts kunnen werken.

Dit onderzoek richt zich daarom op een tweetal hoofdvragen, namelijk:

- 1 Neemt gezondheid en welzijn, werkzoekgedrag, participatie en het verkrijgen van betaald werk toe naarmate minder regels en meer vrijheid bij het zelf vormgeven van de re-integratieaanpak voor werkzoekende wordt toegelaten;
- 2 Neemt gezondheid en welzijn, werkzoekgedrag, participatie en het verkrijgen van betaald werk toe naarmate er een intensivering van zowel begeleiding als van verplichtingen worden toegepast.

De intensivering van zowel de begeleiding als van de verplichtingen biedt ruimte voor een aanpak die meer op maat voor (en met) de werkzoekende is gemaakt. Uitgangspunt is dat er zoveel mogelijk gewerkt wordt met een plan van aanpak dat door de bijstandsgerechtigde zelf is ontwikkeld.

1.2 Doel

Deze tussenevaluatie over de periode van 1 april tot 1 oktober wordt door de deelnemende partijen aan de staatssecretaris van SWZ aangeboden en bevat ervaringen met betrekking tot het experiment met de participatiewet. Het verslag heeft betrekking op de tweede zes maanden van het experiment dat in totaal twee jaar duurt. Doel van dit verslag is de stand van zaken te delen en te leren van ervaringen van het tweede half jaar. Aan het eind van het experiment volgt een evaluatie van de volledige resultaten. Het verslag is tot stand gekomen in samenwerking met het lectoraat Social Work van Saxion en Deventer Werktalent.

2. Proces onderzoek

2.1 Werving

In oktober 2017 en februari 2018 zijn respectievelijk tranche 1 en tranche 2 georganiseerd. Om het aantal respondenten te vergroten en uitstroom van deelnemers te compenseren, is in juni en juli 2018 een 3e tranche georganiseerd. Daarbij zijn deelnemers geselecteerd die aan de inclusiecriteria voldeden en in de periode tot 1 mei 2018 nieuw in de bijstand waren ingestroomd. Het ging hierbij dus om mensen die nog niet eerder voor deelname aan het onderzoek waren benaderd. Dit betrof 149 personen. Deze 149 personen zijn over de 4 onderzoeksgroepen verdeeld, waarbij er rekening is gehouden met de aantallen respondenten per groep zoals die er op dat moment waren. Zo is getracht de onderzoeksgroepen weer meer van gelijke omvang te maken.

Alle 149 potentiële deelnemers hebben een brief met een datum en tijdstip voor een gesprek ontvangen, waarbij zij informatie over het onderzoek zouden krijgen en hun toestemming (of niet) om aan het onderzoek mee te doen konden laten vastleggen. Wanneer dit tijdstip niet schikte, bestond de mogelijkheid om de afspraak te verzetten.

Van de 149 aangeschreven personen is de helft (74 personen), ook na eventueel verzetten van de afspraak, niet op de afspraak verschenen. Daarnaast gaven 32 mensen geen toestemming voor medewerking aan het onderzoek als geheel. Een klein aantal van 4 personen gaf wel toestemming aan het onderzoek als geheel, maar toen men hoorde voor welke groep men was geselecteerd, trok men deze toestemming alsnog in. Uiteindelijk zijn er van de 149 personen 39 personen bereid gevonden om aan het onderzoek mee te werken. Vooral het aantal deelnemers in groep A en B is hierdoor vergroot, conform de opzet van de 3^e tranche.

	Groep A	Groep B	Groep C	Groep D	Totaal
Benaderd	42	60	31	16	149
No-show	14	32	19	9	74
Geen toestemming onderzoek geheel	12	12	5	3	32
Geen toestemming onderzoeksgroep	3	0	1	0	4
Wel toestemming	13	16	6	4	39

Wanneer we kijken naar de aantallen van de 3 tranches die samen de 0-meting vormen, dan kan geconstateerd worden dat alle onderzoeksgroepen meer dan 80 deelnemers hebben. Groep B is met 82 deelnemers het kleinst en groep D met 103 deelnemers het grootst. Daarnaast zijn er nog 198 personen in de zogenaamde referentiegroep. Deze mensen worden alleen administratief gevolgd en vullen geen halfjaarlijkse vragenlijst in.

	Tranche 1	Tranche 2	Tranche 3	Totaal
Groep A	47	35	13	95
Groep B	34	32	16	82
Groep C	47	43	6	96
Groep D	50	49	4	103
Groep E (referentiegroep)	198	0	0	198
Totaal	376	159	39	574

2.2 Onderzoek onder consulenten

In het kader van een afstudeeropdracht heeft een studente van de opleiding Social Work (bachelor) van Saxion Hogeschool in het voorjaar van 2018 een onderzoek uitgevoerd. Centraal stonden daarbij de ervaringen en waarderingen van de werkconsulenten rondom de nieuwe werkwijze van het experiment "Wat werkt op weg naar werk". De doelstelling binnen het onderzoek was inzicht krijgen in de ervaringen van de zes werkconsulenten die verbonden zijn aan het experiment om zo een duidelijk beeld te krijgen over de belevingen, waarderingen en ervaringen van de nieuwe werkwijze. De hoofdvraag van het onderzoek was: "Welke adviezen en aanbevelingen worden door de werkconsulenten aangedragen die werkzaam zijn binnen het experiment "Wat werkt op weg naar werk" binnen Deventer Werk talent m.b.t. tot de vier onderzoeksgroepen?". Door het houden van semigestructureerde interviews is de hoofdvraag van het onderzoek beantwoord. De interviews zijn afgenomen bij in totaal zeven werkconsulenten. Vijf werkconsulenten zijn werkzaam binnen het experiment (2 consulenten groep A, 2 consulenten groep B en 1 consulent groep D). Daarnaast 2 werkconsulenten die niet werkzaam zijn binnen het experiment, maar mensen uit groep C (controlegroep) begeleiden.

Met betrekking tot de waarderingen en ervaringen rondom het experiment, zijn alle zeven de werkconsulenten tevreden over de opzet van het experiment. De werkconsulenten van groep A, B en C zijn tevreden over de werkwijze die in deze onderzoeksgroepen van toepassing zijn. De werkconsulent van groep D is daarentegen minder positief over de opzet en de werkwijze van de interventie. Volgens hem worden de kandidaten te vrij gelaten in het proces. Er wordt weinig vooruitgang gezien bij een groot deel van de kandidaten die in groep D zitten. Bij een aantal kandidaten wordt deze vooruitgang overigens wel gezien, deze kandidaten hebben het organiserend vermogen en kunnen omgaan met de mate van zelfsturing die groep D met zich meebrengt.

De twee werkconsulenten van groep A (intensieve begeleiding) waarderen het vele contact met de kandidaten als goed. Hierdoor hebben de werkconsulenten een intensieve werkrelatie met de kandidaten. Dit motiveert en stimuleert de kandidaten om op zoek te gaan naar een passende baan en om zo duurzaam uit te kunnen stromen.

Binnen groep B zijn de ervaringen rondom de App 8ting goed. De app staat in groep B centraal. De twee werkconsulenten vinden de app een positieve toevoeging voor het begeleiden van de kandidaten. De kandidaten maken er veel gebruik van. De werkconsulenten zien dit terug bij de kandidaten, er wordt gebruik gemaakt van de trainingen en cursussen die Deventer Werk talent aanbiedt.

De twee werkconsulenten van groep C (controle groep) zijn tevreden over de verschillende onderzoeksgroepen en de werkwijzen hiervan van het experiment. Er wordt aangegeven dat het fijn is dat er op een goede manier naar de verschillende begeleidingsvormen wordt gekeken. Ook zijn deze twee werkconsulenten tevreden over de huidige opzet van de werkwijze binnen Deventer Werk talent.

3. Resultaten tot nu toe

Met de deelnemende gemeenten en het ministerie is afgesproken terughoudend te zijn met het delen van de resultaten. In de voortgangsrapportages worden daarom geen meldingen gedaan over mogelijke effecten per onderzoeksgroep.

3.1 Actualisatie vergelijking tussen deelnemers en gehele onderzoekspopulatie

In deze voortgangsrapportage is er gekeken naar in hoeverre de achtergrondkenmerken van de deelnemers (N= 574) overeenkomen met de gehele onderzoekspopulatie die is aangeschreven voor het onderzoek (N=1.750). Het gaat daarbij om leeftijd, geslacht, burgerlijke staat, duur bijstand, type uitkering en plaats op de participatieladder. Dit zijn de gegevens die standaard in de administratie zijn genoteerd. Doel daarvan is om te zien in hoeverre de deelnemers representatief zijn voor de onderzoekspopulatie en of er geen grote afwijkingen zijn. Dit is vooral vanwege het relatief geringe aantal deelnemers in Deventer van groot belang.

Geboortejaar	Deelnemers onderzoek	Onderzoekspopulatie
1953-1957	9	11
1958-1962	16	18
1963-1967	16	18
1968-1972	18	15
1973-1977	14	13
1978-1982	11	12
1983-1987	12	9
1988-1991	4	4
Totaal	100	100

De leeftijdsverdeling komt redelijk met elkaar overeen. De onderzoekspopulatie als geheel is iets ouder dan de deelnemers aan het onderzoek, maar de verschillen zijn beperkt. Het gemiddelde geboortejaar van de deelnemers is 1970 (48 jaar) en het gemiddelde geboortejaar van de onderzoekspopulatie 1969 (49 jaar).

Geslacht	Deelnemers onderzoek	Onderzoekspopulatie
Man	48	43
Vrouw	52	57
Totaal	100	100

De onderzoekspopulatie als geheel bestaat voor 57% uit vrouwen en 43% uit mannen. Van de deelnemers aan het onderzoek zijn vrouwen met 52% weliswaar ook in de meerderheid, maar doen er relatief meer mannen mee.

Ongeveer de helft van zowel de onderzoekspopulatie als de deelnemers aan het onderzoek is ongehuwd en ook nooit gehuwd zijn geweest. Dan volgen qua omvang met ongeveer 30% degenen die gescheiden zijn en met ongeveer 20% degenen die gehuwd zijn.

Burgerlijke staat	Deelnemers onderzoek	Onderzoekspopulatie
Ongehuwd en nooit gehuwd geweest	50	46
Gescheiden	30	31
Gehuwd	19	22
Weduwe/weduwnaar	1	1
Totaal	100	100

De onderzoekspopulatie als geheel heeft gemiddeld sinds februari 2012 een bijstandsuitkering, dus ongeveer 6.5 jaar. Bij de deelnemers aan het onderzoek ligt de gemiddelde instroomdatum in maart 2013. De deelnemers aan het onderzoek zitten gemiddeld dus wat korter in de bijstand, maar toch ook gemiddeld al 5.5 jaar.

Van de deelnemers aan het onderzoek ontvangt 28% een gedeeltelijke uitkering en 72% een volledige uitkering. Bij de onderzoekspopulatie gaat het om 74% volledige uitkeringen.

De positie op de participatieladder is van de meeste deelnemers (59%) en onderzoekspopulatie (65%) niet bekend. 'Deelname aan georganiseerde activiteiten' (resp. 13% en 11%), sociale

contacten buitenshuis (resp. 11% en 12%) en 'betaald werk met ondersteuning' (resp. 6% en 4%) komen het meest voor.

3.2 Resultaten halfjaarlijkse meting

Vanaf april 2018 zijn met de deelnemers uit de eerste tranche (gestart vanaf oktober 2018) de halfjaarlijkse gesprekken gevoerd (groepen B en D). Daarnaast zijn alle deelnemers verzocht opnieuw de vragenlijst in te vullen. Deelnemers uit groep C (die niet speciaal voor het onderzoek op gesprek hoefden te komen) hadden daarbij ook de mogelijkheid de vragenlijst digitaal in te vullen. Voor wie dat niet wilde of kon, bestond ook de mogelijkheid te vragenlijst op papier te ontvangen.

Groep A: 20

Groep B: 25

Groep C: 32

Groep D: 41

Totaal zijn 118 vragenlijsten ingevuld. Bij de 0-meting in oktober waren dit er nog 178, dus een aanzienlijk deel heeft de vragenlijst niet ingevuld. Met name groep A valt hierin op. Hier heeft men de vragenlijst vaak meegegeven om thuis in te vullen, dit lijkt van invloed te zijn. Daarom zijn de consultants gevraagd om de vragenlijsten ter plekke bij de gesprekken in te laten vullen. Op dit moment worden de gesprekken met de cliënten gevoerd (oktober 2017 en februari 2018 groep). Dan zal moeten blijken of de aantallen weer zijn toegenomen. Vanzelfsprekend heeft dit onze aandacht.

4. Kwetsbaarheden

In de eerste voortgangsrapportage is uitgebreid stilgestaan bij de kwetsbaarheden van het onderzoek in Deventer. Ten aanzien van het punt van het aantal deelnemers is aangegeven dat in september 2018 nog een derde tranche wordt uitgevoerd om zoveel mogelijk mensen te laten deelnemen. Deze wervingsronde is uitgevoerd en heeft tot een kleine stijging van het aantal deelnemers geleid (n=574).

Tegelijkertijd is met ZonMW uitvoerig gesproken over de totale aantallen, de inclusie (de deelnemers behouden voor het onderzoek) en de waarde van deze totalen. Feit is dat de aantallen klein zijn en daarmee de waarde van het onderzoek onder druk kan komen te staan als de kwaliteit van de data niet gegarandeerd is. Hierover is uitgebreid met elkaar gesproken (Deventer Werk talent, Saxion en gemeente) om dit te waarborgen. In de volgende voortgangsrapportage komen wij hier weer op terug.